

НАРОДЕНЪ БУДИТЕЛЪ

СЕДМИЧЕНЪ ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ХРИСТИЯНСКА ПРОСВѢТА И ИНФОРМАЦИЯ.

Всички ржкописи и суми да се изпращатъ до редактора свещ. Д. ПОПВАСИЛЕВЪ - Шуменъ.

АБОНАМЕНТЪ:

за година 50 лв.

предплатени на
два пжти.

БРОЯ 1 левъ.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ

се плаща по 1 левъ
на кв. см.

Съобщавамъ на **търговци, бакали, кооперации, семейства**, че отвориохъ собствена

бонбонена работилница „БОРИСЛАВЪ“

въ ул. Василь Левски — до Новата баня.

Разполагамъ съ най-доброкачествени **бонбони, покуми, карамели, халва** и др. на много износни цени.

При домашни покупки прави **особни отстъпки**.

Съ почитъ: **НАНЮ ФИЛИПОВЪ** — Шуменъ.

УРОЦИ по ФРЕНСКИ и РУСКИ

Преподава **Г. п. Цвѣтковъ**

СПРАВКА РЕДАКЦИЯТА.

ИЗВЕСТИЕ

Отъ 10. Октомврий т. г. въ гр. Шуменъ се откри

справочно бюро „УЛЕСНЕНИЕ“ ЗА ВСИЧКО

Интересующитъ се г. г. могатъ да плѣзатъ въ връзка съ **БЮРОТО**. Бюрото се намира до магазинъ „Черно Море“ и „Бѣлата Мечка“ срещу Окржжната Училищна Инспекция, улица „Христо Ботевъ“.

АРХИЕРЕЙСКИЯТЪ СЪБОРЪ.

Той заседава въ София отъ 8. того. Ржководителтъ на Българската православна църква отъ миналото и до сега сж работили безъ шумъ, безъ реклами. Така работи и днесъ Архиерейскиятъ съборъ. Но днешното време е ново време. То е въ висока степен демократично време. Архиерейтъ, както всички други, сж, наричатъ се, народътъ ги нарича, водачи, духовни водачи. Тѣ се събиратъ въ негово име. Тѣ сж висшитъ църковни саво̀вници. Тѣ сж архипастиритъ. Събиратъ се, обсъждатъ загрижени, тревожни. Обсъждатъ болни въпроси на времето Но кой е боленъ? Закого жалятъ тѣ? Словесното тѣхно стадо, членозетъ на църквата т. е. грамадната маса отъ българския народъ. Но, този народъ е демократиченъ. Когато негови водачи сж на събрание, той, народътъ „наострува уши“ и чрезъ най-сигурното общедостъпно срѣдство на новото време—вестникътъ, знае какво се говори въ събранията на неговитъ представители, водачи, учители и пр. Чрезъ пресата той влиза въ разговоръ съ събрание: чете разискванията и още въ днитъ на заседанията одобрява или не, подказва недостатъцитъ, опущенията въ известни решения и пр. Така обществото се сживѣва, сближава се съ своитъ голѣми хора, слуша ги, обиква ги. Какво става съ събора на Архиерейтъ? Духовнитъ водачи на нашиятъ народъ

архиерейтъ, сж се събрали, но тоза знае една нищожна частъ отъ народа въ чието име тѣ се събиратъ. Има даже свещеници по епархийтъ, които не знаятъ, че тѣхниятъ митрополитъ е въ София. Болкитъ въ живото тѣло на нашия народъ сж голѣми. Остава му само вѣрата въ църквата. Нейната дума се чака като дума на лѣкарь — спасителъ. Този съборъ, ако бѣ на широко разгласенъ предварително, ако всичко, що се тамъ говори и решава, чрезъ пресата се правѣше достояние на обществото, както прави Народното събрание, би пробудилъ живъ интересъ къмъ църквата, би сближилъ обществото на мислящитъ и загрижени за бжднината на своето отечество хора съ църковнитъ водачи, би ги обнадеждалъ. А сега?

Сега информацията около Събора е много слаба. Съобщаватъ се съ по-нѣколко думи само неговитъ окончателни решения. Всичко тоза е безкрайно недостатъчно.

Ние пишемъ онова, което мислятъ онѣзи тукъ долу, далечъ отъ София, далечъ отъ голѣмитъ хора,—християнитъ, между които на хиляда души единъ знае, че въ София имало **владишки** съборъ. Пишемъ, за да кажемъ, че се изтърватъ най-добритъ моменти изъ живота на църквата ни, за да се пробуди живъ интересъ у християнитъ. Нима не се знае силата на печатното слово

въ днешно време? Би трѣбвало презъ тѣзи дни съборътъ да има свой безплатенъ листъ, който да се прѣска въ хиляди и десетохиляди екземпляри всрѣдъ обществото. Каква прекрасна работа би се свършила! Ще се раздруса цѣлата страна. Не ще остане вестникъ, не ще остане човѣкъ, който да не обсъжда църковни въпроси. А сега оскърбенитъ редакции пишатъ язвителни бележки за събора, нѣкои направо се подиграватъ съ архиерейтъ, а по-сериознитъ упорито млчатъ... и Църквата си остава чужда, безпомощна къмъ нерадостната българска действителност, чужда, защото сама се чужди.

падането на една държава се предшества отъ всеобщата развала на нравитъ и презрението къмъ вѣрата.

Свифтъ.

Д-ръ Флор.

Мода или морално падение?

До като по-рано, преди войнитъ, за българската гражданка можешъ да се каже, че е скромна въ облеклото си, пестелива домакиня и добра съпруга, днесъ ние съ голѣма болка на душата си трѣбва да признаемъ, че тя е коренно измѣнена. Тя надмина даже и учителкитъ си въ Парижъ, отъ гдето се получаватъ моднитъ журналы. Българката забрави робството, забрави сгъмъ и свѣнь, забрави тежкото икономично положение на мжжа си и тръгна по модата. Никога модата не е била тъй властна и заразителна, както сега, следъ нещастнитъ за насъ две войни. Всичко, що иде отъ развратния Парижъ, се възприема съ готовност отъ нашитъ гражданки и тѣ, въ желанието си да бждатъ по модата, често пжти ставатъ грозни и смѣшни. Представете си за моментъ пълна дама, съ рѣзана коса, дебели и криви крака и кжса рокля!... Днешната мода е еротична, тя разголва женското тѣло и буди еротични пожелания у мжжетъ; тя не търпи никаква критика на хармония, на цѣлестобразностъ (кжса рокля, чорапи дълки съ тѣлесенъ цвѣтъ и шушонитъ...) Съ въвеждането на мода рѣзанитъ коси, жената се лиши отъ една природна хубостъ—косата—тъй хубаво възпѣта отъ поетитъ на най-старитъ времена до сега. Ако за децата може да се позволи рѣзането на косата, за дамйтъ не, защото нито е практично (да чака съ часове по бръснарницитъ), нито красиво, нито хигиенично. Ами що ще кажете за червилото по устнитъ, ами разнитъ скжпи парфюми, ами за пушенето на дамйтъ? Какво по голѣмо морално падение отъ това да се мисли само за външността, за да се харесаме

на другитъ, когато за духовното въздигане не се и помисля? Какви примѣри даваме на децата си, когато само мечтаемъ всѣки сезонъ за нови таолети, споредъ модата, за нови шапки и обувки, когато всичкия ни душевенъ миръ е обхванатъ отъ грижи за соарета, гуляи, модерни танци, любовни интриги и сплетни? Кога и нашата българка-гражданка ще се проникне отъ съзнанието, че този пжтъ, който сега е поела, нѣма да ни заведе на добъръ край?

Ние мислимъ, че днесъ, когато живота е тъй труденъ, всѣка добра българска гражданка трѣбва да знае, че не въ суетата и въ моднитъ рокли е смисъла на живота. Измжчена България днесъ има нужда отъ здраво и патриотично възпитано поколение, отъ млади скромни хора, но съ силни характери за творческа работа. Ето тукъ трѣбва да сждейства българката, тукъ нейната дума е най-силна, нейниятъ примѣръ най-заразителенъ. Нашитъ надежди сж само на нея, защото мжжътъ, бидейки записанъ въ житейскитъ грижи за прехрана на семейството, нѣма физическа възможностъ за тази благородна работа. Майката е прочее, споредъ менъ, тази, която трѣбва да знае важността на днешното време и да се отдаде всецѣло на добра възпитателна дейностъ, чрезъ което ще се донесе обнова за честно и доблестно служене на Родината. Нека не забравяме, че и преди падането ни подъ турцитъ, ние сме били тъй разпокжсани на партии, както сега, и разврата и моралната поквара е била така силно развита, както е и сега. Нуждна е една коренна обнова въ моралъ, въ разбиране живота, ако искаме да се запазимъ като нация, и майката е, която може съ своитъ думи и дѣла да направи чудеса. И сега, когато отъ всички страни се чуватъ гласове за економия, когато държавата ни изнемогва въ економично отношение, когато треперимъ за нашето политическо съществуване като народъ, сега именно жената-българка трѣбва да покаже примѣръ на економия. Скромното носене на гражданката нѣма да ѝ намали ни най-малко цената като личностъ. Стига вече тя се е носила като маска съ скжпи и смѣшни труфила! Повече пестене на срѣдствата, които днесъ тъй сж оскждни! Нека всички презираме развратната парижка мода и свикнемъ да бждемъ повече патриотки, а по малко праздни кукли! Апелираме къмъ камарата ни да издаде законъ за морала и модата, чрезъ който да забрани пагубния луксъ, а на несъобразилитъ се съ неговитъ постановления да се налагатъ строги и тежки присжди и наказания.

Следъ Бога ние дължимъ спасението на родината си на женитъ.

Линколнъ,

Д-ръ Францъ Крейнъ

Отричамъ

Тази е моята трезвеа декларация предъ всички хора, цѣлия свѣтъ и предъ Бога. Азъ отричамъ, че Богъ е монархъ и че въ него има нѣкакви монархически черти. Азъ потвърждавамъ, че Той е моятъ Отецъ, пълненъ съ бащинска справедливостъ; пълненъ съ търпение; пълненъ съ прошка.

Азъ отричамъ, че живота е неизбежна трагедия. Азъ потвърждавамъ, че за всѣка смѣла, простодушна и честна душа живота е винаги сладкъ успѣхъ.

Азъ отричамъ, че мошеничеството, или измамата, или неправдата принасятъ облаги за този, който ги прави. Азъ потвърждавамъ, че законитъ на добротата въ свѣта, тъй нареченитъ морални закони, сж така точни и вѣрни, като законитъ за труда и силата.

Азъ отричамъ, че съ смъртта свършва всичко. Азъ потвърждавамъ, че това мое Азъ и тази сладка есенция въ човѣка, наречена любовъ—наживяватъ смъртта.

Азъ отричамъ, че страхътъ нѣкога е създалъ дълготрайно, постоянно, неизмѣнно добро. Азъ потвърждавамъ, че първото качество отъ всички свойства на душата е куража. Енергично отричамъ, че свѣтътъ отива къмъ лошо, къмъ пропаване, къмъ гибель. Азъ потвърждавамъ, че успѣхана злитъ е само привиденъ и единственитъ нѣща, които растатъ и се уголѣмяватъ сж добротата, чистотата и истината; тъй че презъ всѣки вѣкъ доброто човѣшкото въ хората е бивало въ много по голѣмъ размѣръ отъ предишното столѣтие.

Азъ отричамъ, че паритъ, силата и авторитетата помагатъ на истината въ облекчение на хората. Азъ потвърждавамъ, че само благородния животъ, честната и чиста мисль и вършенето добри дѣла сж предвестницитъ на приближавашето Божие Царство. Тѣ сж лъстовичкитъ на дошлата вече отдавна при насъ мила пролѣтъ.

Сегашното положение на Европа.

Лордъ Риделъ пише въ единъ английски вестникъ:

Италия и Франция сж въоржжени до зжби. Цѣла Европа е длъжница на Америка. С. Щати се обръщатъ въ една морска и сухопжтна милитаристична държава съ целъ да запазятъ материалитъ си интереси. Германия се мжи въ безпомощното си положение, очигаща за ревизия на източнитъ си граници и кърпи военнитъ си дългове. Унгария и Ромжния готови да се хванатъ за гушата. Въ Китай хоастъ. Населението на Япония расте неимоверно бърже и се увеличава годишно съ единъ милионъ хора, а това е голѣма проблема. Русия прави всичко възможно, за да разшава свѣта и събуди онова, що го дѣли. Само времето ще покаже дали О. Н. е една илюзия или

действителност. Между туй няма никакъв признак, че ославяйки се на О. Н. коя да е държава ще има сили да превърне сабитъ в палешници. Откриването и фабрикуването на смъртоносни оръжия продължава усилено. Естествено е човѣкъ да попита какво е направило, какво прави и какво ще стори Обществото на Народитѣ, за да предотврати тая угроза на цивилизацията?

Съюзи, договори за ненападение, пактове за сигурност и съглашения доведоха Европа до голѣмата човѣшка касапница.

Съюзи и съглашения разориха обединена Германия, разнебитиха Австро-Унгария, умилюмошиха културна Франция, отслабиха Англия и поробиха България.

И ето днесъ тия смъртни, тия хищни, тия убийствени договори и съюзи наново започват да се създаватъ.

Италия сключва воененъ договоръ съ Албания.

Франция—съ Югославия.

Утре Англия ще намѣри нѣкой малѣкъ съюзникъ.

Други день Германия.

И това ще продължава докато договоритѣ за сигурност за защита докаратъ нова и поубийствена война.

Вечеръ се спуска.

Вечеръ се спуска, разпуска
кичури дълги коси:
пѣсенъ звънлива
замира —
всичко наоколо спи.

А надъ водитѣ
сребристи
сиятъ се лунни лъчи,
надъ равнинитѣ
пустини
грѣятъ самотни звезди...

Утрото сънно
прозвѣнна —
трепнаха родни гори.
Моренѣ орачѣтъ
закрачи
бавно следъ черни бразди...

И надъ полята
размѣталъ
нежни воали, денѣтъ
тихо надъ всички
простира
своитѣ златни крила.

Симеонъ Мариновъ

Ученикъ.

ЧЕТЕТЕ в. „Народенъ Будителъ“!

Ф. Фелдгауъ.

Седемтѣ чудеса на свѣта.

Числото седемъ всѣкога е играло видна роля въ живота на човѣчеството. Затова не е чудно дѣто седемъ (и само седемъ) монументални заради сж били включени въ стария грѣцки списѣкъ за чудесата на свѣта. Този списѣкъ е достигналъ до нашитѣ рѣце, като праотеческо наследство, но самитѣ сгради, съ изключение на египетскитѣ пирамиди, или сж изчезнали отъ лицето на земята, или сжществуватъ още, но като развалини.

Славата на седемтѣ чудеса на свѣта изглежда да се основа върху тѣхната грандиозност — действителна или приписвана — и върху тѣхнитѣ странни форми и конструкции. По-изтънчениятъ вкусъ, който се не заслѣпява тѣй лесно отъ вънкашнитѣ очертания, би избралъ за очудване предметъ, който твърде много би се отличавалъ отъ Египетскитѣ пирамиди, висящитѣ градини на Семирамида, Храма на Диана въ Ефесъ, статията на Юпитера въ Олимпъ, Родоския колосъ, Александрийския

Изъ църковнитѣ обряди. Тайнство кръщение

Тайнството кръщение е благодатната врата, презъ която се влиза въ Христовата църква. Сжществувалитѣ въ ветхия заветъ у евреитѣ омивания отчасти могат да се взематъ като първообразъ на това тайнство. За подобенъ първообразъ ни напомня и обрядътъ за приемане езичникитѣ въ иудейството, влѣзълъ въ употреба следъ вавилонския пленъ. Пленъ обаче прообразъ, преминаващъ къмъ действителния образъ на тайнството, виждаме въ кръщенето на Иоана Кръстителя, Иоановото кръщение било покаяние, омиване и очистиране, а Христовото — кръщение на благодатно възраждане. Това последното прави човѣка членъ на църквата и му дава право да влезе въ Царството Небесно. Самъ И. Христосъ казва: „ако нѣкой се не роди чрезъ вода и духъ, не може да влезе въ Царството Божие“. Мисията на Спасителя била да възроди човѣчеството и го направи достойно за това царство. И той утвърдява това благодатно тайнство като врата къмъ спасението, чрезъ която той самъ минава. Изпращайки апостолитѣ на всемирна проповѣдь, Той имъ заповѣдалъ: „Идете и научете всички народи като ги кръщавате въ името на Отца и Сина и Св. Духа“. Съ това тайнство е свързана благодатъта, силата, която измива отъ първородния грѣхъ, чрезъ потопяване въ воднитѣ струи. Божествената творческа сила, въ името на Отца и Сина и св. Духа, възражда кръстения къмъ новъ животъ, не вече по ветхия праотецъ, който е заразилъ всички свой родъ съ духовната болестъ и тлението на грѣха — защото роденото не може да бжде по-свършено отъ родилия го, както и отъ заразенъ изворъ, естествено тече заразенъ потокъ — а по новия човѣкъ, Христа Господа който съ себе си всичко е подновилъ и Самъ като приелъ кръщението, далъ на това тайнство божествена сила. Тя се състои въ това, че чрезъ потопяването на вѣрващия въ водата, измива се ветхия грѣхъ, който по другъ начинъ не е могълъ да бжде заличенъ. И апостолъ Павелъ посочва на тази сила, като казва на кръстенитѣ: „но омитѣ се, но осветитѣ се, но оправдайте се въ името на Господа Нашего И.

Христа (Кор. VI, 11) „Всички които въ Христа се кръстятъ въ Христа се облакохъ“ (Гал. III, 27), а Христосъ за кръстенитѣ е Божия сила и Божия премъдростъ (1. Кор. I, 24)

ХРОНИКА.

Организация „Отецъ Паисий. Група родолюбиви граждани — представители на Българската Православна църква, българското училище и казарма — отъ нѣколко месеци усилено работятъ за образуването на едно сдружение, което да обединява нашата интелигенция на почвата на свободата, правдата, равенството и солидарността, безъ разлика на полъ, възраст и политически убеждения.

Следъ дълга и продължителна работа, инициаторитѣ сж турили основитѣ на всебългарския съюзъ „Отецъ Паисий“.

Учащата се младежъ и сектитѣ. Напоследакъ се констатирало, че сектантитѣ изъ България не жалятъ сили и срѣдства за пропаганда върѣдъ младежъта. Тѣ не сж забравили и учащата се младежъ. Мнозина ученици, увлечени отъ превратнитѣ учения на дѣновити, адвентисти и др., посещаватъ тѣхнитѣ събрания „поклонения на слънцето“ и пр., като свършено захвърлили своитѣ занятия. Министерството на Народното просвѣщение е издало окръжно до училищнитѣ власти, съ което ги подканя да взематъ нужднитѣ мѣрки за предпазване на учащата се младежъ отъ каквито и да било секти.

Една християнка отъ с. Мечикчилеръ, О-Пазарско, ни пише, че турчинтъ Муратъ отъ сжщото село, който се покрѣстилъ презъ т. г. съ име Антонъ, и туркинята Нурия, която се кръстила съ име Мария, презъ миналия месецъ се вѣнчали въ с. Мечикчилеръ. Църквата била препълнена отъ народъ. Вѣнчавката извършилъ свещ. Ил, Стояновъ необикновено тържествено. Кумувалъ Марчо Ат. Овчаровъ. Свещ. Стояновъ казалъ речъ като изтъкналъ, че проповѣдта на Исуса, която не прави разлика между мъжки и женски полъ, се носи вече две хиляди години между народитѣ, а тѣхнитѣ сънародници (турцитѣ) и до днесъ се измѣждатъ подъ безсмисления законъ на Мохамеда. „Вие знаете, казалъ свещеникътъ, какъ, безъ да се

познаватъ момѣкътъ и момата турскиятъ ходжа извърша така наречения никакъ (вѣнчаването) и по такъвъ начинъ жената тамъ е вѣчна и безпразна робиня, а вижте вие като християни тукъ съ колко другари сте дошли, за да благодарите на църквата брака ви. При това тукъ вие сами ще засвидетелствувате, че по свое желание, безъ принуда, безъ измама, ще станете съпрузи“. Младоженцитѣ били бедни. Свещеникътъ ги съветвалъ да не скърбятъ, че сж бедни, а да се трудятъ. Свещеникътъ не взелъ нищо за вѣнчавката а отъ себе си имъ далъ пари. Радостта на младитѣ била голѣма, когато се върнали отъ църква въ къщи и видѣли, че много селяни се събрали и имъ донесли даръ каквото могли: брашно, хлѣбъ, бобъ, вълна, различни сѣдове и пр. И заключава нашата дописница Л. П.: „Този примѣръ е за подражание. Нека всѣки истински християнинъ помага на своитѣ бедни братя!“

Денѣтъ 4 декември. Въведение Богородично — тази година се отпразнува въ с. Плисково съ особена тържественостъ. Още сутринта всички ученици отъ първоначалното училище и прогимназията подъ ръководството на учителитѣ бѣха отведени въ църквата, където се приобщиха съ св. Причастие.

Следъ отпустъ на църква свещеникътъ обяви на богомолцитѣ, че въ 1 часа следъ обѣдъ ще има забава отъ ученицитѣ и на дветѣ училища. Още въ 12½ часа салона бѣ препълненъ отъ слушатели. Забавата почна въ 1 часа и трая до 4 часа следъ обѣдъ. Добре подобраниятѣ хорови номера и декламации, които бѣха съ религиозно-нравствено съдържание, приковаха вниманието на всички присѣдствуващи. На края единъ отъ учителитѣ на кратко объясни значението на празника и благодари на присѣдствуващите за масовото посещение. По лицата на слушателитѣ се забележаваше голѣмо задоволство отъ почина на учителитѣ, които положиха доста много усилия за подготовянето на забавата.

Хвала на народополезната дейностъ на нашитѣ учатели!

За посет.: Маринъ Б. Овчаровъ

4 Декември, празникътъ на Християнската младежъ, тази година и въ с. Каб. съюто-

лю, Шуменско, е отпразнуванъ доста тържествено. Ученици довели въ църква учители отъ основ. училище и прогимназията заедно съ членове на ученич. Хр. Прав. дружество „Св. Кирилъ и Методий“. Ученическиятъ хоръ пѣлъ св. Литургия. Свещеникътъ говорилъ проповѣдь за св. Причастие. Следъ църква учители били раздадени отъ ученицитѣ. Програмата била изработена отъ свещеника и учителитѣ, които живѣли въ пълно разбирателство. Ученицитѣ били раздадени отъ учителя. Преди започване на забавата свещеникъ Анастасъ Колевъ, младъ семинаристъ, обяснилъ значението на празника и благодарилъ на родителитѣ и сждожители забавата. Номерата на забавата били изнесени съ спѣхъ отъ ученицитѣ. Главния учителъ г. Д. Дечевъ който много съдействувалъ за засилване на дружеството, казалъ вдъхновено слово къмъ родителитѣ като апелиралъ да съдействуватъ за религиозно-нравственото възпитание на децата си, защото само ученицето и църквата, безъ подкрепата на родителитѣ, не биха могли да постигнатъ голѣмата целъ.

Всички излѣзли отъ салона доволни и радостни и под звуковетѣ на селската духовна музика родители, учители ученици играли общо народно хоро до 1 часа.

Всички отъ родителитѣ могатъ да набави за децата си ученич хубавъ, смисленъ подарѣкъ за празникитѣ. Това е бр. 3 отъ „Християнска библиотека“. Книжката съдържа прекрасни разкази, предимно за (големъ и малки) ученици. Разказитѣ сж преводъ отъ немски. Библиотеката излиза подъ редакцията на свещ. Д. Василевъ — София. Книжката може да си набави всѣки отъ редакцията ни. Стрѣла б лева.

Утре, недѣля, въ църковния салонъ не ще има беседа.

Дѣщерята на свещ. Н. Ставревъ отъ Шуменъ Станиславъ утре се вѣнчава съ г-нъ Андрей Вълковъ, землемѣръ. Нашитѣ поздравления!

Английскитѣ квакери (на брой около 20000) сж устроили въ Лондонъ едно работническо международно бюро.

морски фенеръ и Мавзолея въ Халикарнасъ.

Съ изключение на пирамидитѣ, най-старото отъ чудесата, всички други сж били продуктъ на увѣхваща цивилизация, и описването на всички наедно, като седемъ чудеса на свѣта, тѣй сжщо е било направено въ епохата, когато вкусътъ и дарбитѣ сж пропадали. Известниятъ на насъ пръвъ опитъ за описването имъ билъ направенъ въ XVII вѣкъ, следъ като ученицитѣ, пжтешественицитѣ и художникитѣ на епохата на Възраждане то доставили доста материалъ за вѣрното имъ възстановяване. Забележителниятъ по своята разностранна дейностъ езуитски мисионеръ Атанасий Кирхеръ се родилъ презъ 1601 година около Фулда. Той твърде много пжтувалъ и написалъ доста томовете, изпѣстрени съ превъзходни иллюстрации. Той особно обичалъ да описва и да изобразява чудното и тайнственното. Между сюжетитѣ на неговитѣ книги се намиратъ седемтѣ чудеса на свѣта, ковчега на Ноя, обелискитѣ, вътрешността на земята, свѣтлината и магнетизма. Мненията му, вследствие силното му

влияние върху съвременницитѣ, сж приемали безпротиворѣчие и сж запазили влиянието си даже сравнително до скоро време.

Седемтѣ чудеса на свѣта обогатили съвременитѣ езици съ нѣколко думи — мавзолей, колосаленъ, пирамидаленъ — и съ изражението, „Херостра това слава“, което произлиза отъ името на честолюбивия ефеския храмъ съ целъ да увѣховѣчи името си.

Египетскитѣ пирамиди. Тѣ сж построени преди четири хиляди и повече години, като гробнични паметници на египетскитѣ царе. Повечето отъ тѣхъ, включително и най-големитѣ, се намиратъ въ долината Египетъ по край западния брѣгъ на Нилъ, дѣто подъ пѣсѣчинитѣ покриви били открити развалинитѣ още на шестдесетъ и седемъ подобни сгради. За най-големата отъ тѣхъ се представя пирамидата на Хеопса или Хуфу. Всѣка една страна на квадратното и основание първоначално била 233 метра, а височината ѝ 146.500 метра, но сега всѣка отъ странитѣ е скъсена до 227.5 метра, а височината до 195.200 метра.

Пиаци Смитъ, покойниятъ кралевски астрономъ на Шотландия, и книгоиздательтъ Тейлоръ открили много забележителни съотношения въ размѣритѣ на пирамидата на Хеопса. Напримѣръ, височината ѝ се намира въ такава отношение къмъ периферията на основанието, както радиусътъ на кръга къмъ неговата окръжност (отношение 3:14159 къмъ единица). Тѣ намѣрили още, че дължината на странитѣ на основата е равна на една хилядомилонна частъ отъ разстоянието отъ земята до слънцето, и получили египетската единица за дължина, като раздѣлили дължината на основитѣ съ числото на годишнитѣ дни. Тѣзи открития, прието било, да се считатъ, като доказателство, че египетнитѣ сж знаели много по-рано отъ времето на Питагора, че земята има форма на кълбо, и сж знаели нейния радиусъ и разстоянието отъ слънцето съ голѣма точностъ, отколкото това знаели Коперникъ или Кеплеръ!

Вѣрното е обаче, че наведенитѣ проходъ, който води вътрѣ въ пирамидата, продължавайки по прека линия на

вънъ, среща небесния сводъ въ тази точка, която преди 4,000 години опрѣдѣляла положението на Полярната звезда. Следователно, линиитѣ на плана на пирамидитѣ се опрѣдѣляли съ положението на звездитѣ.

Британскитѣ изследователитѣ сжщо открили, че голѣмата пирамида има точната пжтностъ на земята и че масата ѝ е равна съ масата на земята раздѣлена на 10.¹⁵

Отъ тукъ заключили, че тя била построена, не като гробница, а като вѣченъ паметникъ на научнитѣ открития и като основа на измѣрванията. На тѣй като най-стариятъ известенъ математически трактатъ папирусьтъ Риндъ, написанъ 1500 год. преди Р. Христосъ, съдържа само основитѣ на аритметиката, то е малко за вѣрване, че египетнитѣ сж могли да бждатъ запознати съ висшата математика хиляди години по-рано.

Красивата жена се привн на очитѣ, добрата на сѣрдцето: едната е прекрасна вещь, другата — сѣкровище.

Наполеонъ